

Γαριβόλδης.

εις τὴν Ἰταλίαν τὸν διπλοῦν σκοπὸν τὸν ὁποῖον ἐπρεπε νὰ καταδιώξῃ, πολιτικὴν λέγω ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν ἐθνικὴν ὡργανίσθη κατ' ὅλας τὰς πόλεις ἱερά συμμαχία, τῆς ὁποίας τὰ μὲν μέλη ὠνομάζοντο Σταυροφόροι, αὐτὴ δὲ ἐφαίνετο συγκροτουμένη ὑπ' αὐτὴν τοῦ Πάπα τὴν προστασίαν. Οὗτος ὁμως, ἀσταθὴς πάντοτε καὶ καλίμβουλος, ἀπεδοκίμασε τὴν συμμαχίαν εἰπὼν ὅτι, καθὸ πάπας, δὲν συγκαταναίει νὰ γίνῃ μέτοχος πολέμων, καὶ ὅτι μὴ θέλοντος αὐτοῦ διέβησαν τὰ στρατεύματα τῆς Ῥώμης τὸν Πάδον. Ἄρα ὁ Πάπας, ὡς μὲν ἡγεμὼν Ἰταλός, εἶχε καὶ βασιλείον καὶ στρατόν, ὡς δὲ κληρικός οὐδὲν ἐπραττεν ὑπὲρ τῆς Ἰταλίας. Ἡ ἀντίφρασις αὕτη, ὡς ἐλέγετο τότε, οὔτε κατὰ τὸν μεσαιῶνα ὑπῆρξεν, διότι καὶ οἱ Πάπαι ἐπραττον ὡς καὶ πάντες οἱ λοιποὶ λαϊκοὶ ἡγεμόνες. Ὅπως δὲ ποτε, ὁ χωρισμὸς οὗτος ἀπὸ τῆς ἄλλης Ἰταλίας ἐψύχρανε καὶ κατέστησε πάντας δυσπίστους πρὸς τὸν Πάπαν.

Ἐκτοτε ἐκορυφώθη τὸ κατὰ τῶν Αὐστριακῶν πάθος. Πρῶτος ὁ βασιλεὺς τῆς Νεαπόλεως ἔδωκε Σύνταγμα τὴν 29 Ἰανουαρίου 1848, δεῦτερος ὁ τοῦ Πεδεμοντίου τὴν 7 Φεβρουαρίου, καὶ τρίτος ὁ ἡγεμὼν Τοσκηνίας τὴν 17 τοῦ αὐτοῦ μηνός. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Πῖος ἠναγκάσθη νὰ δημοσιεύσῃ Σύνταγμα τὴν 14 Ἰουλίου. Ὅλα ταῦτα τὰ πολι-

τεύματα, ἀνομασθέντα ἐν Ἰταλίᾳ Νόμος συνταγματικός, ὑπόδειγμα εἶχον τὸν ἀρχαῖον γαλλικὸν χάρτην. Καὶ παρατηρητέον ὅτι πολὺ πρὸ τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1848 ἔτους, ἤτοι τὸ 1846 καὶ 1847, ὁ Πάπας ἐξύπνισε τὰ φιλελεύθερα φρονήματα.

Ἠπόρησαν τότε πάντες πῶς ὁ βασιλεὺς τῆς Νεαπόλεως, Φερδινάνδος ὁ Β', ὁ τοσοῦτον ἀντιπερόμενος εἰς τὴς συνταγματικὰς δόξας, ὡμολόγησε ταύτας πρῶτος ἄλλὰ μὴ λησμονῶμεν ὅτι τὸ Πάναρμον εἶχεν ἐλευθερωθῆ, ὅτι ἡ σικελικὴ ἐπανάστασις εὐδοκίμει, ὅτι ἦτο φόβος μὴ ἡ πυρκαϊὰ μεταδοθῆ καὶ εἰς τὴν λοιπὴν ἐπικράτειαν, ἔπου μάλιστα εἶχον συμβῆ καὶ ἐπαναστατικὰ τινὰ κινήματα, ὅτι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πρωτευσίᾳ τοῦ βασιλείου ἠκούσθησαν φωναὶ ἀπαιτοῦσαι μεταρρυθμίσεις, καὶ ὅτι καὶ οἱ λοιποὶ τῆς Ἰταλίας ἡγεμόνες ἠταιμάζοντο νὰ χορηγήσωσι Συντάγματα. Διὰ τοῦτο, καὶ συνείδησιν ἄλλως ἔχων ὅτι ἀκαταμάχητος ἦτο ἡ κοινὴ δόξα, καὶ ὅτι καὶ αὐτοῦ τοῦ θρόνου τὰ βῆθρα ἐσκαλέοντο, ἔσπευσε νὰ υποχωρήσῃ, ἔχων ὁμως κατὰ νοῦν νὰ ἀνακαλέσῃ, εὐκαιρίας τυχοῦσης, τὰς παραχωρήσεις, ὅπως καὶ κατὰ τὸ 1799, τὸ 1816 καὶ τὸ 1821 ἔτος. Καὶ ὁμως αἱ πρὸς τὴν Σικελίαν ἐγένοντο ὑπ' αὐτὴν οὕτως εἰπεῖν τὴν ἐγγύησιν τοῦ ἐν Νεαπόλει πρέσβεως τῆς Ἀγγλίας, καὶ